

HZ University of Applied Sciences

Bachelor Sportkunde

Beperkte opleidingsbeoordeling

Samenvatting

In maart 2022 is de bestaande hbo-bacheloropleiding Sportkunde van HZ University of Applied Sciences (hierna HZ) bezocht door een visitatiepanel van NQA. De voltijdopleiding Sportkunde wordt verzorgd op de HZ-locatie te Vlissingen. Het praktijkonderwijs vindt voor een groot deel plaats in het Omnium te Goes.

Het panel beoordeelt de opleiding in zijn geheel als **positief**. Het betreft een relatief kleine opleiding die geleidelijk groeit, wat past bij de groeiende aandacht voor het behoud en de bevordering van vitaliteit en gezondheid in de samenleving.

Het panel heeft een opleiding gezien die verzorgd wordt door een gedreven, relatief klein, docententeam met veel ambities dat uitdagingen oppakt. In voorgaande jaren is het opleidingsprogramma vernieuwd volgens het landelijke opleidingsprofiel, waarbij een accent gelegd wordt bij vitaliteit en gezondheid. De opleiding geeft conform HZ-visie vorm aan kleinschalig en persoonlijk onderwijs met veel mogelijkheden voor het ontwikkelen van beroepsvaardigheden in het praktijkgericht onderwijs. Zeer recent komt daarbij de stap naar meer studentgestuurd onderwijs en programmatisch toetsen. De opleiding heeft al goede contacten met een enthousiast regionaal werkveld en krijgt het advies dat verder uit te bouwen in samenwerking met het lectoraat.

De domeindirecteur stuurt processen aan volgens de lijnen van Plezier, Rust, Overzicht en Focus (PROF). Dit zijn goede uitgangspunten. Het panel moedigt de opleiding aan zeker ook oog te houden voor Passie, Realisme, Oogsten vanuit opgedane ervaringen en verder Formaliseren en afstemmen. Samen met het werkveld, de hogeschool en het lectoraat kan de opleiding dit gericht vorm geven.

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor alle vier standaarden. De opleiding werkt duidelijk volgens het landelijke opleidingsprofiel en is uniek met het eigen accent bij vitaliteit en gezondheidswaarden. Dit kan de opleiding nog duidelijker uitdragen. Het inhoudsrijke opleidingsprogramma dekt dat goed af en biedt praktijkgericht en studentgericht onderwijs. De opleiding is actief met onderwijsvernieuwing, zowel qua vorm (meer studentgestuurd) als inhoud (gericht op de profilering). Het docententeam is ambitieus, heeft de benodigde expertise en pakt veel uitdagingen op. De opleiding haalt ook specifieke expertise binnen vanuit het werkveld. De werkbaarheid voor het relatief kleine team is een aandachtspunt, waar het management de vinger aan de pols houdt en aandringt op gerichte keuzes. De recente snelle overgang naar programmatisch toetsen in het vierde studiejaar vergt veel energie en aandacht. De opleiding krijgt de aanmoediging om dit door te zetten in eerdere studiejaar en daarbij te oogsten vanuit de opgedane ervaringen. De afgestudeerden bereiken de gewenste leerresultaten en zijn succesvol en gewild in het werkveld.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	6
Schets van de opleiding / Karakteristiek	8
Basisgegevens opleiding	9
Terugblik vorige visitatie	9
Beoordeling NVAO-standaarden	11
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	12
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	15
Standaard 3 Toetsing	22
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	26
Eindoordeel over de opleiding	29
Aanbevelingen	30
Bijlagen	31
1. Bezoekprogramma	32
2. Bestudeerde documenten	33

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bachelor-opleiding Sportkunde van de HZ. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van de HZ en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (2018) en de *NQA Handleiding Opleidingsvisitaties Hoger Onderwijs 2021 Beperkte Opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 17 maart 2022. Het visitatiepanel bestond uit:

De heer Prof. dr. S. Vos (voorzitter, domeindeskundige)

De heer E. van Gastel MSc (domeindeskundige)

Mevrouw J.M. van Zanen-Nieberg RA (domeindeskundige)

Mevrouw D. Wertwijn (studentlid)

Mevrouw ir. M. Dekker-Joziasse, seniorauditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

De opleiding Sportkunde is ingedeeld in de visitatiegroep HBO Sportopleidingen groep 2. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. De afstemming tussen de panels wordt verder geborgd door de ondersteuning van, zo veel mogelijk, dezelfde secretaris vanuit NQA en andere evaluatiebureaus en door de inzet van getrainde voorzitters.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen aangeboden. Voor de beoordeling van de gerealiseerde leerresultaten heeft het panel vijftien afstudeerdossiers van recent afgestudeerden bestudeerd. Deze vijftien dossiers zijn geselecteerd op basis van een groslijst van alumni van de afgelopen twee jaar. Bij de selectie is rekening gehouden met de variatie in studentwaardering, opleidingsvarianten en studieroutes.

Centraal in de beoordeling stond het bezoek van het panel, bestaande uit deskundige *peers*. Twee weken voor het visitatiebezoek heeft het panel, ter voorbereiding op de visitatie, een vooroverleg gehouden. In het overleg zijn de panelleden geïnstrueerd over de werkwijze van NQA en het NVAO-kader en zijn voorlopige bevindingen besproken. Zowel tijdens het vooroverleg als tijdens de visitatie zijn bevindingen voortdurend gedeeld. Tijdens het visitatiebezoek heeft het panel gesproken met diverse stakeholders van de opleiding, waaronder met studenten, docenten (examinatoren) en vertegenwoordigers van het werkveld en is het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd (zie bijlage 2). Aan het einde van de bezokedag is de door het panel verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel het eindoordeel en belangrijke bevindingen meegedeeld aan de opleiding. Het

ontwikkelgesprek zal op een nader te bepalen tijdstip plaatsvinden. Medewerkers en studenten van de opleiding zijn in de gelegenheid gesteld om het panel (via mail) te benaderen buiten de bezochtdag om (inloopspreekuur). Daar is geen gebruik van gemaakt.

Na het visitatiebezoek is een conceptrapportage opgesteld, die is voorgelegd aan het panel. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld, dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd bij de opleiding. De panelleden hebben kennis genomen van de reactie van de opleiding en waar nodig zijn aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld. Met alle (mondeling en schriftelijk) verstrekte informatie heeft het panel tot een weloverwogen oordeel kunnen komen.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

Utrecht, 2 augustus 2022

Panelvoorzitter

prof. dr. S. Vos

Auditor

ir. M. Dekker-Joziase

Schets van de opleiding / Karakteristiek

De Bacheloropleiding Sportkunde is één van de 27 opleidingen van de HZ. De opleiding Sportkunde valt binnen het Domein Business, Vitality & Hospitality (BVH). Dit domein wordt aangestuurd door een domeindirecteur. De inhoudelijke verantwoordelijkheid ligt bij de opleidingscoördinator (OLC) Sportkunde.

Vanaf 2016 hebben alle opleidingen van het domein een nieuw curriculum ontwikkeld op basis van een domeinbrede Blauwdruk (2016). Vrijwel tegelijkertijd is het opleidingsprogramma ook vernieuwd op basis van het nieuwe *Opleidingsprofiel Sportkunde* (2017). Het nieuwe opleidingsprogramma is in 2017 gestart vanaf het eerste jaar. Op het moment van de visitatie is een eerste lichter studenten afgestudeerd volgens het nieuwe programma. Het oude curriculum is per studiejaar uitgefaseerd. De laatste afstudeerlichting was 2019-2020.

De opleiding bevindt zich in een overgang naar meer studentgestuurd onderwijs met meer aandacht voor de ontwikkeling van beroepsvaardigheden, praktijkgericht onderwijs en meer aandacht voor zelfstandig leren. In de toetsing is recent een grote stap gezet naar programmatische toetsing met aandacht voor meer holistische toetsing en versterking van de feedbackcultuur om de leerweg van de student te bevorderen.

De opleiding Sportkunde telt in totaal 122 studenten (peildatum december 2021). De instroom vertoont een stijgende lijn van 35 instromende studenten in 2018 naar 45 instromende studenten in 2021. Prognose voor 2025 is 50 instromende studenten.

Schematisch opzet opleidingsprogramma:

Studiejaar 4 Blok 13/14/15/16	CU36012 Afstuderen Sportkunde 60 EC		
Studiejaar 3 Blok 11/12	MINOR 30 EC (CU36010V1 15EC en CU36011V1 15 EC bij externe minor, anders minorcode HZ)		
Studiejaar 3 Blok 10	CU36000V2 Vitaliteit in bedrijf 2 12,5 EC		CU22658V1 HZ Personality 3 Sportkunde 2,5 EC
Studiejaar 3 Blok 9	CU36002V2 Vitaliteit in bedrijf 1 15 EC		
Studiejaar 2 Blok 8	CU36006V3 English for Sports studies 8 1,25 EC	CU36009V2 Van visie en beleid naar wijkaanbod 13,75 EC	
Studiejaar 2 Blok 7	CU36005V3 English for Sports studies 7 1,25 EC	CU36001V2 Programma voor specifieke groepen 11,25 EC	CU22457 HZ Personality 2 Sportkunde 2,5 EC
Studiejaar 2 Blok 6	CU36008V1 English for Sports studies 6 1,25 EC	CU36014 Student Company Sportkunde 27,5 EC	
Studiejaar 2 Blok 5	CU36007V1 English for Sports studies 5 1,25 EC		
Studiejaar 1 blok 4	CU22490V4 English for Sports studies 4 1,25 EC	CU22469V2 Sportstimulering 12,5 EC	CU36015 Hogeschooltaal 1,25 EC
Studiejaar 1 blok 3	CU22489V3 English for Sports studies 3 1,25 EC	CU36013 Sportinnovatie 11,25 EC	CU22456V1 HZ Personality 1 Sportkunde 2,5 EC
Studiejaar 1 blok 2	CU22488V3 English for Sports studies 2 1,25 EC	CU22467V3 Training op Maat 13,75 EC	
Studiejaar 1 blok 1	CU22487V3 English for Sports studies 1 1,25 EC	CU22468V3 Leefstijlanalyse- en advies 13,75 EC	

Ieder studiejaar telt vier onderwijsblokken. Per blok staat een thema centraal en wordt ondersteunend onderwijs geboden. De modules taal en HZ Personality worden als aparte linten aangeboden (zie verder standaard 2). Opleidingsoverstijgend wordt gekeken naar meer verplechting van het taalonderwijs.

Basisgegevens opleiding

Naam opleiding in Centraal Register Opleidingen Hoger Onderwijs (CROHO)	Sportkunde
ISAT-code CROHO	34040
Oriëntatie en niveau opleiding	hbo
Niveau opleiding	bachelor
Graad	Bachelor of Arts
Aantal studiepunten	240 EC
Variant(en) incl. een evt. 3 jarig traject voor VWO bij een hbo-bacheloropleiding	voltijd
Afstudeerrichtingen	---
Opleidingslocatie	Vlissingen met faciliteiten praktijkonderwijs te Goes
Onderwijstaal	Nederlands

Terugblik vorige visitatie

Vanuit de vorige visitatie in 2015 heeft de opleiding een aantal aanbevelingen ontvangen, die zijn opgepakt en meegenomen. Hieronder een korte samenvatting met in cursief een aantal aanbevelingen uit de vorige visitatie.

De opleiding heeft, in lijn met de landelijke ontwikkeling van de Sportkunde-opleidingen, het *opleidingsprofiel gewijzigd en meer toegespitst* naar de drie waarden van sport: de gezondheidswaarde, de sociaal-maatschappelijke waarde en de economische waarde. De aandacht voor gezondheidswaarde *past bij het regionale thema De Gezonde Regio, waar ook het lectoraat Healthy Region de focus legt*. In het nieuwe curriculum krijgt dit vorm langs drie profielen: Leefstijlprofessional, Buurtsportprofessional en Sportondernemer. Studenten richten ook hun afstudeeronderwerp op het door hen gekozen profiel, wat meer *focus geeft in de afstudeeronderwerpen*. Met de keuze voor een profiel, in combinatie met de minor- en stage-ervaringen kunnen studenten een eigen accent binnen de opleiding Sportkunde aanbrengen.

In het nieuwe curriculum staat in onderwijsblok een authentieke beroepstaak centraal waarbij studenten werken aan *actuele opdrachten en vraagstukken uit de beroepspraktijk*. Daarbij zijn de *contacten met regionale bedrijven en instanties versterkt* en werkt de opleiding aan meer *strategische allianties in de regio en meer structurele samenwerking in de driehoek onderwijs, overheid en bedrijfsleven*. De opleiding werkt aan uitbreiding van het aantal vaste stage-organisaties en heeft *de beroepenveldcommissie versterkt* met een representatie uit het werkveld die past bij de huidige opleidingsprofielen.

De opleiding werkt aan de *ontwikkeling en invoering van het toetsbeleid* en de opleidingseigen toetsvisie (zie standaard 3). Het panel ziet een ontwikkeling naar meer programmatisch toetsen en *integraler beoordelen* bij de afstudeerbeoordeling en in het tweede studiejaar. Daarbij is er gerichte aandacht voor een rijkere feedback-cultuur.

Beoordeling NVAO-standaarden

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleiding sluit met het opleidingsprofiel en de beoogde leerresultaten duidelijk aan op het landelijk opleidingsprofiel met competenties en handelingscriteria. HZ-Sportkunde is uniek met het accent bij de gezondheidswaarde en het thema Vitaliteit. Dit past bij de hogeschool, de regionale speerpunten en wordt ook goed afgestemd met het regionale werkveld. De opleiding kan duidelijker communiceren met studenten en het werkveld over de accenten die studenten kunnen leggen qua eigen profilering. De opleiding krijgt de aanmoediging om de beroepenveldcommissie meer in te zetten als ambassadeur voor de opleiding in het werkveld. De opleiding kan daarbij ook de connecties van het lectoraat Healty Region meer gebruiken, bijvoorbeeld voor meer aansluiting op internationale ontwikkelingen.

Onderbouwing

Beroepsbeeld

De opleiding werkt volgens het landelijk *Opleidingsprofiel Sportkunde (2017)*, waarbij studenten worden opgeleid om de intrinsieke waarden van sport en bewegen te benutten:

- de sociaal-maatschappelijke waarde,
- de gezondheidswaarde
- en de economische waarde.

Het panel ziet dat de HZ-Sportkunde opleiding vanuit het landelijke profiel duidelijk kiest voor een zwaarder accent bij de gezondheidswaarde, in samenhang met de sociaal-maatschappelijke waarde. Dit sluit aan op de wensen van het regionale werkveld. De opleiding heeft daarmee een uniek eigen profiel dat is gericht op vitaliteit. Dat past bij de speerpunten van de regionale omgeving (onder andere aandacht voor vergrijzing, gezondheidstoerisme), van de hogeschool (speerpunt Vitaliteit) en bij landelijke ontwikkelingen (*Landelijke nota gezondheidsbeleid*).. Het panel ziet het unieke profiel bevestigd in het opleidingsprogramma dat in voorgaande jaren duidelijk is verbreed van aandacht voor sporten en bewegen naar aandacht voor vitaliteit (zie verder standaard 2).

De student kan kiezen voor een van de drie profielen:

- *Leefstijlprofessional*: begeleiding van individuen en groepen bij verkrijgen gezonde levensstijl en begeleiding van bedrijven over beleid en interventies gericht op gezonde levensstijl.

- *Buurtsportprofessional*: verbinden van personen en organisaties uit verschillende sectoren op lokaal niveau, gericht op ontwikkeling van beleid en vertaling naar concrete acties met sportaanbod gericht op maatschappelijke doelen.
- *Sportondernemer*: onderzoeken en creëren van kansen voor sport-, beweeg- en leefstijlaanbod en het in de markt brengen van een gericht aanbod om maatschappelijke en gezondheidseffecten te behalen.

Het panel zag in eerste instantie een koppeling van deze drie profielen aan de drie intrinsieke waarden van sport en bewegen. Uit gesprekken blijkt dat dat niet de opzet van de opleiding is. In alle drie profielen is er aandacht voor de drie waarden, met meer nadruk op gezondheid en vitaliteit.

Het panel is van mening dat de opleiding het unieke profiel nog beter kan vermarkten en uitdragen met duidelijker bewoordingen. Nu blijft de uitleg wat impliciet en is een en ander soms te ingewikkeld verwoord vanuit onderliggende concepten om goed herkenbaar te zijn voor externe partijen. Het panel adviseert om te spreken van één opleidingsprofiel gericht op vitaliteit, waarbinnen de studenten accenten kunnen leggen en zo een specialisatie kunnen ontwikkelen richting leefstijl-, buurtsport- of ondernemersskills.

Een extra plus bij de leefstijlcoach specialisatie is dat afgestudeerden de mogelijkheid hebben om met hun HZ-diploma, zelf een BLCN¹-certificaat aan te vragen. Dat is een gewild certificaat in het beroepenveld. De opleiding heeft geen zicht op hoeveel studenten dat daadwerkelijk doen, omdat dat niet via de opleiding loopt en studenten dan reeds afgestudeerd zijn.

Beoogde leerresultaten

De opleiding hanteert de vier landelijk vastgestelde (kern)competenties:

- a. de sportkundige onderzoekt en ontwikkelt sport- en beweegaanbod;
- b. de sportkundige coördineert, positioneert en begeleidt projecten en programma's ter bevordering van sport en bewegen;
- c. de sportkundige managet en organiseert de werk- en/of bedrijfsprocessen van een sport- en beweegorganisatie en is daarin ondernemend;
- d. de sportkundige ontwikkelt, evalueert en adviseert over strategie en beleid omtrent sport en bewegen.

Deze competenties en onderliggende handelingscriteria zijn opgesteld door de acht Sportkunde-opleidingen in het Landelijk Opleidingsoverleg Sportkunde. Daarbij is rekening gehouden met de dekking van de HBO bachelor standaard en de Dublin descriptoren op bachelor niveau (NLQF, niveau 6). Deze dekking is verantwoord in het landelijke opleidingsprofiel.

In dekkingsmatrices wordt per cohort duidelijk gemaakt dat alle competenties en handelingscriteria/deeltaken worden gedekt in het opleidingsprogramma. In de Uitvoeringsregelingen is dit verder per module duidelijk uitgewerkt (zie standaard 2).

Afstemmen (internationale) beroepenveld

Het landelijke opleidingsprofiel is gevalideerd tijdens een gezamenlijke werkveldbijeenkomst in oktober 2015 op Papendal te Arnhem. Het HZ-opleidingsprofiel met accent op vitaliteit is in overleg met het regionale werkveld ontwikkeld en wordt jaarlijks afgestemd tijdens een beroepenveldbijeenkomst en geregeld besproken tijdens bijeenkomsten van de

---

¹ Beroepsvereniging Leefstijlcoaches Nederland. De opleiding is hiertoe geaccrediteerd door BLCN.

beroepenveldcommissie van HZ-Sportkunde. Daarbij zoekt de opleiding afstemming over het belang van de competenties in het werkveld en welke taken en beroepsproducten bij die competenties horen.

Het panel is van mening dat de opleiding goed afstemt met het regionale werkveld. Positief is dat de opleiding de samenstelling van de beroepenveldcommissie meer wil laten aansluiten bij de veranderde profilering van de opleiding. Het panel bemerkt in gesprek met werkveldvertegenwoordigers dat het werkveld een stevige visie heeft op het thema vitaliteit en de rol van de opleiding. Het panel adviseert de opleiding om de beroepenveldcommissie in de toekomst ook meer een ambassadeursfunctie te geven, opdat de opleiding meer bekendheid krijgt in de regio en mogelijk meer structurele relaties met bedrijven en instelling kan vormen. Een duidelijke wens van de opleiding zelf.

Het panel moedigt de opleiding aan om de connecties met het werkveld aan te halen om de eigen profilering te versterken en daarbij goed gebruik te maken van de expertise en de connecties van het lectoraat Healthy Region, mogelijk ook met meer aandacht voor internationale ontwikkelingen en publicaties. De werkveldpartners en het lectoraat kunnen enerzijds de kleine docentengroep inspireren en kunnen anderzijds de rol van kritische vriend/massa op zich nemen.

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleiding biedt een inhoudsrijk onderwijsprogramma dat past bij het opleidingsprofiel. Het onderwijs is praktijkgericht en studentgericht opgezet. Het docententeam heeft de kwalificaties in huis om het programma te vormen en uit te voeren. In voorgaande jaren is veel geïnvesteerd in de curriculumopzet en de vormgeving. Het relatief kleine docententeam wordt centraal ondersteund bij de onderwijskundige vormgeving en het vastleggen van de inhoudelijke leerlijnen. Nu het nieuwe programma één keer volledig is uitgevoerd, zit de opleiding in de fase van evalueren. De focus ligt daarbij op het verduidelijken van de logische opbouw in het programma en op het voorkomen van onnodige overlap in leerstof. De opleiding krijgt het advies om te evalueren of de inhoudelijke diepgang kan worden versterkt. Studenten geven aan daar behoefte aan te hebben in het breed opgezette programma.

De kracht van de opleiding ligt bij de begeleiding vanuit de persoonlijke aandacht, passend bij de visie van de HZ en bij de studentgerichtheid van de docenten. Dit is een kracht en tegelijkertijd een risico voor de werkbaarheid. Het management heeft daar goed oog voor, door het werken van uit 'PROF' (passie, rust, overzicht en focus) meer centraal te stellen. De opleiding krijgt de aanmoediging om daarbij ook oog te houden voor 'Plezier', 'Realisme', 'Oogsten' en 'Formaliseren'. Het is van belang om dezelfde taal te blijven spreken en goede keuzes te maken in wat informeel/sneller of wat formeler/trager moet worden opgepakt.

De opleiding krijgt de aanbeveling om in komende jaren de samenwerking met het lectoraat en het werkveld verder te versterken en de daar aanwezige inzichten en expertise dichter bij het docententeam te brengen. Beide kunnen veel inbreng bieden voor het optimaliseren van een hybride leeromgeving met aandacht voor de onderzoekslernlijn en de aandacht voor praktijkvaardigheden. Laatste wordt goed ondersteund door de voorzieningen in het Omnium te Goes.

Onderbouwing

Opzet programma

De opleiding heeft in de dekkingsmatrices de landelijke competenties en handelingscriteria uitgewerkt naar de moduleblokken en -inhouden. In de *Uitvoeringsregeling* staat aan welke competenties en handelingscriteria per module wordt gewerkt. Daaruit blijkt dat alle competenties via leerresultaten worden gedekt in het opleidingsprogramma. De opbouw in beheersingsniveaus van eerste jaar naar afstudeerniveau is daarin niet herkenbaar. In gesprekken met docenten wordt duidelijk dat er wel wordt gewerkt volgens een opbouw in complexiteit en beheersingsniveau. Het is volgens het panel een logische volgende stap om dat meer concreet vast te leggen en uit te werken.

De opleiding geeft aan dat er informeel al wordt gewerkt met inhoudelijk leerlijnen in het opleidingsprogramma, maar dat deze niet expliciet zijn vastgelegd. Binnen het domein BVH wordt dat wel beoogd (*Jaarplan domein BVH*).

De opleiding koerst aan op de leerlijnen:

- onderzoeken;
- coachen, begeleiden en adviseren;
- coördineren en organiseren van sport- en beweegaanbod;
- ontwikkelen en implementeren van sport-, beweeg- en leefstijlaanbod;
- ontwikkelen (bijdragen aan en adviseren over) strategie en beleid;
- opstellen van actie- en uitvoeringsplannen;
- managen (van werk- en organisatieprocessen);
- professioneel ontwikkelen.

De onderzoeksleerlijn wordt ontwikkeld met het lectoraat Healthy Region.

Het panel moedigt de opleiding aan om verder te werken aan het in kaart brengen van de leerlijnen. De opleiding kan daarmee meer overzicht creëren en eventuele dubbelingen of witte vlekken in het opleidingsprogramma voorkomen. Het panel adviseert de lijnen te beschrijven qua inhoud en zwaarte, qua verbinding tussen de studie jaren en qua inhoudelijke diepgang en logische volgorde. De opleiding kan daarmee een logischer opbouw naar het vierde studiejaar creëren. Studenten en alumni ervaren nu een grote overgang van het derde naar het vierde studiejaar qua zelfstandigheid en inhoudelijke diepgang. De opleiding acteert hier al wel op door te werken met meer gerichte feedback (als onderdeel van programmatisch toetsen, zie standaard 3) in het tweede studiejaar bij de module Student Company. Het panel moedigt de opleiding aan dat door te zetten in het hele eerste en tweede jaar, opdat studenten geleidelijk worden voorbereid op het zelfstandiger studeren, verzamelen van bewijzen voor de beheersing van competenties en de onderbouwing vanuit de theorie.

Binnen het domein BVH ligt de uitdaging om leerlijnen voor meerdere opleidingen te combineren. Daarmee kan gewerkt worden aan meer cross overmodulen/-projecten met andere opleidingen. Het panel is van mening dat dit meer efficiency kan opleveren voor de onderwijsuitvoering en het biedt kansen om beter aan te sluiten op actuele vraagstukken uit het werkveld die vaak een interdisciplinaire benadering vragen. Studenten leren zo samen te werken met professionals uit andere vakgebieden.

Vormgeving van het programma

De opleiding werkt volgens de onderwijsvisie van de HZ: 'de persoonlijke hogeschool' met aandacht voor student- en procesgericht onderwijs (SPO). Het onderwijs biedt ruimte voor de ontwikkeling van talenten en de ontwikkeling van studenten naar autonomie professionals. Dat wordt bereikt via activerend en studentgestuurd onderwijs met aandacht voor samenwerkend leren en leren vanuit authentieke beroepssituaties (*Visie op onderwijs Sportkunde 2021-2022*). De opleiding bevindt zich in een overgang van docentgestuurd onderwijs naar meer eigen regie bij de student voor zijn/haar leerproces (student centered). Dit is gestart in het vierde studiejaar (afstuderen) en het tweede studiejaar (blok/project Student Company) en zal de komende jaren steviger verankeren in het hele curriculum.

Het panel steunt de opleiding in deze overgang en herkent deze in de aandacht voor competentiegericht onderwijs, de aandacht voor zelfstandig studeren en samen leren, de focus op het kunnen handelen in de beroepspraktijk. Dit krijgt ook duidelijk vorm in het nieuwe afstuderen. Ook ziet het panel een groeiende aandacht voor het systematiseren van reflectie als onderdeel van het leerproces. Het panel adviseert om duidelijker te maken hoe de groei in zelfstandigheid en complexiteit (ZelCom-model) in het curriculum is opgebouwd. Er wordt veel verwacht van studenten qua zelfstandigheid.

Het panel ziet dit bevestigd in de wijze waarop er met leerteams wordt gewerkt, waar studenten en docenten met elkaar bespreken hoe opdrachten worden aangepakt en waar wordt gereflecteerd op het leerproces en leervragen. Dit vereist een actieve studiehouding van studenten. Studenten leren met en van elkaar. Het panel moedigt de opleiding aan om de onderwijsvisie en -uitvoering verder te ontwikkelen aan de hand van ervaringen die in afgelopen jaren zijn opgedaan met hybride onderwijs en hier in eenvoudige taal over te communiceren.

Het panel is positief over de praktijkervaring die studenten tijdens de studie kunnen opdoen. Studenten ervaren veel keuzeruimte in de praktijkopdrachten en stages. Studenten volgen ieder jaar een stage als onderdeel van een onderwijsblok. In jaar 3 werkt de student met medestudenten gedurende een half jaar twee dagen per week aan vitaliteitsverbetering van medewerkers binnen een organisatie. In het vierde jaar werkt de student tijdens een individuele stage van een half jaar aan een vraagstuk uit een organisatie en werkt 3-5 dagen per week binnen die organisatie. Studenten kiezen zelf bij welk bedrijf of instelling ze opdrachten willen uitvoeren, mits deze voldoen aan de eisen van de opleiding. Dit geldt ook voor de afstudeeropdracht. Daarnaast hebben studenten in het zesde semester de mogelijkheid om een verbredende of een verdiepende minor te volgen. Het panel vindt het positief dat er studenten zijn die er voor kiezen om een minor bij een andere hogeschool te volgen. Ruim tweederde deel van de studenten kiest voor een minor elders. Vijf procent kiest voor een internationale stage (minor International Practice).

Kennis en beroepsvaardigheden

Uit de modulebeschrijvingen, het onderwijsmateriaal en uit gesprekken met studenten en docenten concludeert het panel dat het opleidingsprogramma voldoende mogelijkheden biedt om kennis en beroepsvaardigheden te ontwikkelen. Actuele ontwikkelingen in het werkveld krijgen aandacht in het opleidingsprogramma, bijvoorbeeld de mogelijkheid tot het behalen van de BLCN-accreditatie, de rol van bewegen als middel om gezonder te leven, de aandacht voor duurzame inzetbaarheid en vitaliteit op de werkplek, of de groeiende toepassing van technologie in de sportsector.

De docenten brengen veel kennis, expertise en passie in het onderwijsprogramma, wat door studenten positief wordt gewaardeerd. De aanwezige kennis en expertise wordt aangevuld vanuit gastlezingen, excursies (bijvoorbeeld naar het 'house of E-sport' of een Albert Heijn winkel gericht op 'nudges' voor gezond gedrag) en gebruik van Nederlandstalige en Engelstalige literatuur en documentatie van Kenniscentrum Sport en het RIVM. Hier is wellicht een rol weggelegd voor zowel werkveldpartners en lectoraat om samen te bepalen welke kennis en onderwijsvormen state-of-the-art zijn voor een curriculum gericht op vitaliteit. Ook hier kan deze expertise wellicht (nog) veel beter worden ingezet.

De opleiding is terecht trots op de mate waarin de praktijk in de opleiding is ingebed. Er wordt in alle onderwijsblokken gewerkt met casuïstiek en authentieke opdrachten uit de praktijk. Studenten moeten, in de praktijk actief informatie verzamelen, producten testen of resultaten presenteren; zoals ook bij de stages in alle studie jaren. De stageopdrachten zijn gekoppeld aan beroepstaken en worden ondersteund vanuit de lessen. Er zijn geregeld gastlezingen verzorgd door vakexperts, bijvoorbeeld een gastcollege door een sportondernemer over ondernemende houding of een gastcollege sportpsychologie door een mentaal begeleider bij een jeugdvoetbalopleiding.

Het panel vindt het positief dat er in het opleidingsprogramma veel aandacht is voor praktijkonderwijs. De praktijklessen worden in Goes georganiseerd in het sport- en onderwijsleercentrum Omnium op vaste dagen in de week. Studenten maken daar kennis met diverse aspecten van sporten en bewegen. Docenten verzorgen lessen waarna studenten een en ander in praktijk met elkaar oefenen en uitproberen.

Uit gesprekken met studenten en docenten constateert het panel dat het programma een logische opbouw heeft met aandacht voor de vitale student, de vitale medewerker, de vitale cliënt en de vitale organisatie. Daarop wordt de kennis en scope steeds verder uitgebouwd in het opleidingsprogramma. Dit kan de opleiding duidelijker etaleren en uitbouwen in functie van de profilering van de opleiding, de regio en de expertise van het lectoraat.

Het panel adviseert om na de ontwikkeling van het nieuwe curriculum en de eerste volledige uitvoering even pas op de plaats te maken en vanuit een overzicht van de leerlijnen en de inhoud te kijken of het programma nog slimmer en efficiënter kan worden georganiseerd. Het panel denkt daarbij aan bijvoorbeeld het benutten van kennis uit de praktijk en lectoraat door langere stages met een grotere rol voor bedrijfsbegeleiders.

De opleiding besteedt, conform de visie van de HZ, veel aandacht aan de Engelse taal (totaal 10 EC). Enerzijds is dit om studenten voor te bereiden op een buitenlandse minor of (afstudeer)stage; anderzijds is dit om aan te sluiten op de toeristische sector in de regio. Het panel heeft een aanbeveling bij de modulen Engels. Deze worden nu vrij standaard ingestoken op taalkennis en kunnen volgens studenten beter aansluiten door ze meer vakspecifiek en toepassingsgericht te maken. Dan gaat er meer stimulans vanuit. De opleiding geeft aan dat het volgende studiejaar de centrale toets Engels zal worden omgevormd naar een meer Sportkunde-specifieke toets Engels. Ook zal er gewerkt gaan worden met instaptoetsen om het startniveau per student te bepalen en aansluitend het Engels onderwijs meer op maat aan te bieden.

Onderzoeksvaardigheden

De onderzoeksleerlijn is in ontwikkeling. Zoals hiervoor genoemd, werkt de opleiding samen met het Applied Research Centre Vitality bij het in kaart brengen en het doorontwikkelen van de onderzoekselementen in het opleidingsprogramma. Het is duidelijk dat de opleiding zich richt op vaardigheden voor het doen van praktijkgericht onderzoek. Dat past volgens het panel bij een hbo-opleiding. Studenten leren met een kritische houding en vanuit onderzoeksmethodiek om vraagstukken van opdrachtgevers te onderzoeken en te analyseren met aandacht voor proces- en resultaatbeoordelingen. Het onderzoek staat daarbij in dienst van de ontwikkeling van beroepsproducten die gericht zijn op passende interventies, sport/beweeg-programma's en aanbod voor bedrijven. In ieder onderwijsblok komt een ander accent uit de onderzoekslijn aan de orde. Studenten leren om hun beroepsproducten op te stellen volgens gangbare methodologie.

Het panel concludeert dat er in het curriculum voldoende aandacht is voor de ontwikkeling van onderzoeksvaardigheden. De onderdelen zijn er verspreid door het curriculum, maar de onderzoeksleerlijn is nog niet beschreven. De explicitering daarvan wordt opgepakt binnen het HZ-domein. Het panel is van mening dat het lectoraat veel kan betekenen voor de verdieping in het curriculum, de ontwikkeling van de onderzoeksleerlijn en de professionalisering van docenten. In voorgaande jaren lijkt de samenwerking wat afgenomen (mede door de Covid-maatregelen) en het panel denkt dat de tijd is aangebroken om dit weer op te pakken. Het panel

adviseert de opleiding na te gaan of samenwerking met het lectoraat in living labs kan worden doorgezet. Dit kan veel inspiratie, ervaring en kennis bieden aan studenten en docenten.

Internationalisering

Het panel ziet dat de opleiding gehinderd is door Covid wat betreft buitenland activiteiten. De opleiding is bezig om de activiteiten rond internationalisering weer op te pakken en wordt daarbij gesteund door een HZ projectmanager Internationalisering & Relaties. Momenteel richt de opleiding zich op Internationalisation@home. Tijdens de stages in de eerste studiejaren is er bijvoorbeeld aandacht voor interculturalisatie en diversiteit.

Studenten maken kennis met de internationale context rond sportkundevraagstukken, bijvoorbeeld internationale gezondheidsrichtlijnen, gebruik van internationale literatuur, MOOC's² en het werken volgens de Sustainable Development Goals (SDG's). Daarnaast is er de wens om de contacten met de Lille University en de opleiding Sport en Bewegen van Hogeschool West-Vlaanderen te Brugge weer op te pakken wat betreft student- en docentuitwisseling. Ervaringen van een docent met een Creathon in Lille zijn in het derde onderwijsblok opgenomen, wat studenten een internationale ervaring en blik biedt. De opleiding hoopt dat er weer meer studenten de Minor International Practice gaan volgen met een stage in het buitenland. De opleiding begeleidt, samen met het HZ International Office, dit studiejaar weer vijf studenten die naar het buitenland op stage willen gaan.

Het panel moedigt de opleiding aan om de visie op internationalisering te formuleren, zodat er een helder kader ontstaat voor gerichte activiteiten. Het panel adviseert om in meerdere onderwijsblokken aandacht te geven aan internationale vraagstukken op gebied van inclusie en diversiteit. Ook kan volgens het panel nog meer gebruik worden gemaakt van internationale onderzoeken en publicaties.

Instroom en leerroutes

De opleiding heeft een instroom van gemiddeld 40 studenten per jaar. De instroom vertoont een licht stijgende lijn. De regels voor toelating zijn vastgelegd in de *Onderwijs- en Examen Regeling* van de HZ en in de *Uitvoeringsregeling* van de opleiding. Instroom is mogelijk voor studenten in het bezit van een vwo-, havo- of mbo-4-diploma; of gelijkwaardig niveau (toelatingsonderzoek) of diploma. Studenten moeten voor aanvang een sportmedische keuring kunnen overleggen.

Uit gesprekken blijkt dat studenten heldere informatie ontvangen bij aanmelding. De leerroutes zijn uitgebreid uitgewerkt in de *Uitvoeringsregeling* per studiejaar. De samenwerking met andere onderwijsinstellingen in het Omnium in Goes biedt mbo-studenten mogelijkheid tot kennismaking met de hbo-opleiding Sportkunde. Dit past bij het advies uit de vorige visitatie (2016) om een doorlopende leerlijn mbo-hbo te ontwikkelen met meer continuïteit voor de instroom bij Sportkunde. Het panel ziet daar goede kansen toe nu het nieuwe profiel en curriculum Sportkunde staan.

Begeleiding

De opleiding stelt in de zelfevaluatie: 'het persoonlijke karakter van de hogeschool heeft een positieve invloed op de begeleiding van de studenten. Docenten zijn goed benaderbaar en kennen de studenten persoonlijk'. Dit wordt volgens het panel duidelijk waargemaakt bij de opleiding Sportkunde. Door de kleinschaligheid van de opleiding kennen studenten en docenten elkaar en is er veel ruimte voor persoonlijk contact, begeleiding en waar mogelijk individueel

---

² MOOC: Massive Open Online Courses

maatwerk. Uit gesprekken blijkt dat studenten weten waar zij terecht kunnen met vragen en dat docenten zich inzetten om studenten te begeleiden bij hun ontwikkeling.

De leerteams die per onderwijsblok worden gevormd, spelen een centrale rol in de begeleiding. Daar wordt de voortgang en de ontwikkeling van de studenten gevolgd. Leerteambegeleiders volgen of studenten zich ontwikkelen in het leren leren en in de eigen verantwoordelijkheid voor hun leerproces. In de leerteams geven studenten elkaar peerfeedback en ontvangen zij ook feedforward van de leerteambegeleiders/docenten om de ontwikkeling te stimuleren. Leerteambegeleiders bieden begeleiding aan de groep en ook individueel. Leerteambegeleiders wisselen ervaringen uit en kalibreren hun aanpak tijdens wekelijks overleg. Voor specifieke vraagstukken zijn de decaan en studentenpsycholoog beschikbaar.

Onderwijs in Corona-tijd

Studenten geven aan dat het docententeam bij de start van de Corona-pandemie en de lockdowns snel is omgeschakeld naar online onderwijs en dat gaandeweg verder heeft ontwikkeld. Studenten zijn meegenomen in de corona-ontwikkelingen en hebben oog gekregen voor het belang van gezondheid en vitaliteit in allerlei beleidsterreinen. Dit heeft aandacht gekregen in het onderwijs. Door Corona konden een aantal praktijkonderdelen niet doorgaan. Het docententeam heeft gezocht naar alternatieve stageplaatsen, vervangende opdrachten en examinering, in goede afstemming met de examencommissie. Tijdens de coronapandemie is extra studiebegeleiding geboden met aandacht voor persoonlijk contact en bespreking van het persoonlijke welbevinden van studenten. Docenten hebben tijdens de online lessen extra aandacht geboden. Daarnaast zijn er regelmatig enquêtes uitgezet. Het panel is van mening dat de opleiding goed gevolg heeft gegeven aan de coronamaatregelen en goed oog heeft gehouden voor het welbevinden en de studievoortgang van de studenten.

Docenten

Het docententeam bestaat uit tien personen met een totale aanstellingsomvang van 5,0 fte. Het panel heeft kennisgemaakt met een hardwerkend en kundig team. De kleine omvang is een kracht en tegelijkertijd een kwetsbaarheid. De kracht ligt in het snel schakelen, afstemmen en de persoonlijke korte lijnen onderling en naar de studenten. Kwetsbaarheid ligt bij het risico op uitval en continuïteit in de dekking van alle benodigde vakgebieden. Het continu kunnen blijven verdiepen in de verschillende vakgebieden (en hier kritische discussies over hebben is een kwetsbaarheid voor het relatief kleine team. Vanuit HZ is er extra ondersteuning vanuit NPO³-gelden voor ondersteunende taken en deling van expertise bij het oppakken van nieuwe ontwikkelingen.

Het panel ziet veel passie en betrokkenheid. Het team pakt zaken, zoals het nieuwe landelijke profiel en programmatisch toetsen, goed en snel op. Het team bezit de benodigde kwaliteiten (vak-, onderwijs- en toetskundig) om het onderwijs te verzorgen. Acht docenten zijn in het bezit van de Basis Kwalificatie Examinering en/of Basis Didactische Bevoegdheid. Twee docenten zijn gestart met deze kwalificaties. Ruim de helft van het team is masteropgeleid. Vakinhoudelijk is er ruime kennis en ervaring aanwezig op bewegings-, gezondheids-, educatief, pedagogisch en bedrijfs- en sportmanagement-vakgebieden. Het panel adviseert om genoeg ruimte/mogelijkheden te houden om kennis te kunnen blijven ontwikkelen in deze domeinen.

---

³ NPO: Nationaal Programma Onderwijs

Het team is druk bezig geweest met de invoering van het nieuwe profiel en is gestart met de implementatie van programmatisch toetsen. Dat vergt veel tijd en energie. Het panel spoort de opleiding aan om in de komende fase te oogsten van wat er is neergezet, te evalueren en de onderwijsaanpak en -processen meer te formaliseren. Dat zal behulpzaam zijn bij verdere groei van de opleiding en het eventueel inwerken van nieuwe collega's. Dat zal behulpzaam zijn bij verdere groei van de opleiding, het alignment tussen de docenten en het eventueel inwerken van nieuwe collega's.

Het panel is positief over de samenwerking die de opleiding zoekt met het beroepenveld om specifieke kennis en expertise in huis te halen. Uit gesprekken met werkveldvertegenwoordigers en met alumni blijkt er veel interesse voor samenwerking. Het panel verwacht dat dit in de komende jaren meer aandacht kan krijgen, als het curriculum een aantal keren volledig heeft gedraaid en de corona-perikelen zullen afnemen. De eerdergenoemde samenwerking met het lectoraat zal daar ook positief aan kunnen bijdragen.

Het panel is positief over de wijze waarop het opleidingsmanagement oog heeft voor de kracht en kwetsbaarheid van een kleiner opleidingsteam en de wens tot vermindering van de ervaren werkdruk. Qua aansturing werkt het management met aandacht voor PROF: Plezier, Rust, Overzicht, Focus. Qua prioritering legt het management meer focus bij interdisciplinair samenwerken, vastlegging van de leerlijnen en toetsing. Het panel onderschrijft deze keuzes en is van mening dat dit het team en de opleiding een steviger expliciete basis geeft om het curriculum te bestendigen en gericht verder te ontwikkelen. Het panel wenst de opleiding daarbij ook veel behoud van Passie en Realisme, een goede Oogst van kwaliteit en successen en Formalisatie van gangbare zaken.

Voorzieningen

Het panel heeft een positieve indruk over de opleidingsspecifieke voorzieningen. Het HZ-onderwijsgebouw beschikt over goed geoutilleerde onderwijsvoorzieningen, zoals onderwijslokalen, student- en docentwerkplekken en algemene voorzieningen als mediatheek, aula en HZ Vitality Centre (sportgelegenheid voor medewerkers en studenten). Het panel heeft tijdens een rondleiding het Vitality Centre bezocht en een demonstratie-les met studenten bezocht.

Het praktijkonderwijs vindt, zoals eerder genoemd, voornamelijk plaats in Goes in het Omnium. Een onderwijslocatie met moderne (top)sportfaciliteiten dat ook door andere opleidingen/onderwijsinstellingen wordt gebruikt, waaronder het Cios⁴. Het complex heeft onder andere accommodatie voor zaalsporten, een zwembad, gymzaal, squashzaal en een sportschool/fitnesszaal. Het panel heeft de Omnium voorzieningen kunnen ervaren via een filmrapportage en via de verhalen van studenten, alumni en docenten. Bij het praktijkonderwijs ligt de focus bij praktijkervaring, didactiek en pedagogiek. De lesdagen starten met theorielessen en vervolgens brengen studenten het geleerde in praktijk. Alle betrokkenen zijn lovend over de mogelijkheden en meerwaarde die het Omnium biedt. Voor studenten is het heel duidelijk wanneer en hoe zij lesdagen volgen in het Omnium.

---

⁴ Cios: Centraal Instituut Opleiding Sportleiders, mbo-opleidingen gericht op sport en bewegen.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

De opleiding werkt volgens het centrale HZ-toetsbeleid en heeft dat duidelijk op opleidingsniveau uitgewerkt en beschreven in de Uitvoeringsregeling en de Onderwijs- en Examen Regeling per studiejaar. Het totale toetsprogramma en de toetsplannen per cursus/module bieden aan docenten en studenten een helder beeld van de toetsing. De opleiding hanteert een rijke mix van toetsvormen en is gestart met een pilot programmatische toetsing in de afstudeerfase. Samen met de examencommissie en de toetscommissie wordt er gericht gecontroleerd en gereflecteerd op bestaande toetsing en de pilot. Daarmee heeft de opleiding oog op verbeterpunten en krijgt de aanmoediging om het programmatische toetsen door te zetten. Aandachtspunten zijn daarbij: de kennismaking van studenten met het programmatisch toetsen in eerdere studiejaar, betere navolgbaarheid van de toetsen met meer aandacht voor vastlegging van feedback, de evaluatie van de werklast voor studenten en docenten en mogelijke inperking van de essentiële datapunten bij toetsing in jaar 4. De opleiding zit nu in de fase om te oogsten van de eerste ervaringen en de toetsing aan te scherpen en te expliciteren.

Onderbouwing

Toetssysteem/of -beleid

De opleiding werkt volgens het *HZ-toetsbeleid (2020)*. Dit is door de opleiding uitgewerkt in een toetsprogramma en in toetsplannen per cursus/module. Het geheel van de toetsenplannen laat zien dat de beoogde leerresultaten worden afgedekt (constructive alignment). Het toetsbeleid van de opleiding en de kaders voor de toetsuitvoering zijn duidelijk beschreven in de *Onderwijs- en Examen Regeling* en in de bijbehorende *Uitvoeringsregeling* per studiejaar. Met name de uitvoeringsregelingen bieden duidelijke informatie voor studenten over de toetsing, bijvoorbeeld de toetsvorm, de koppeling aan beroepstaken en leerdoelen, de planning, de wegingsfactoren en het te behalen bodemcijfer. De toetsing is gericht op de beoogde leerresultaten en op de toetsing van representatieve beroepstaken en -producten op het bachelorniveau. Deze worden goed afgestemd met het werkveld via bespreking met de beroepenveldcommissie en met stagebegeleiders.

Programmatisch toetsen

De opleiding werkt sinds 2016 aan de ontwikkeling van een holistische toetscultuur, met een mix van toetsvormen en focus op het gewenste niveau en de integratie van 'het weten' en 'het handelen'. De aandacht ligt steeds meer bij kennisconstructie in plaats van -reproductie. Dit is in lijn met de HZ- en opleidingsvisie: van testcultuur naar assessmentcultuur, meer regie bij de student, meer holistisch en integratief toetsen met goede balans tussen formatieve en summatieve toetsing. De opgedane ervaring wordt gebruikt voor de huidige doorontwikkeling naar programmatisch toetsen in de afstudeerfase (zie ook standaard 4).

De beoordelingsrubrics zijn meer holistisch opgesteld en bieden ruimte voor de dialoog over de waardering van kwaliteit en ook ruimte voor de eigen inbreng van de student. Het geven van feedback heeft een prominentere rol en is gericht op het stimuleren van de zelfsturing door de student. De opleiding is binnen de HZ voorloper bij de ontwikkeling naar programmatisch toetsen. Dit is in voorgaand jaar ingevoerd in de afstudeertoetsing en er loopt een pilot met programmatisch toetsen in het tweede studiejaar.

Het panel is positief over de ontwikkeling naar programmatisch toetsen en geeft een compliment voor het feit dat de relatief kleine opleiding één van de voorlopers is binnen de HZ bij deze ontwikkeling. Het panel vindt het positief dat deze stap gericht wordt geëvalueerd en dat de examinatoren samen met de toets- en de examencommissies goede verbeterpunten aangeven. Dit getuigt van een positief kritische reflectie door de opleiding en geeft vertrouwen voor verdere ontwikkeling. De navolgbaarheid van de becijfering in de rubrics en de onderbouwing met gerichte feedback moeten verder worden versterkt. Dit is te realiseren met gerichte aanpassingen in de beoordelingsrubric en verdere afstemming over de notatie van feedback.

Uit gesprekken en evaluaties blijkt dat studenten door de programmatische toetsing bewuster bezig zijn met hun eigen leerproces en met de manier waarop zij hun competenties/leerresultaten kunnen aantonen. Dit vraagt wel nog om een betere voorbereiding van studenten in de eerdere studiejaar op de wijze waarop zij bewijs kunnen verzamelen en beschrijven. De huidige studenten hebben een grote overgang ervaren van het derde naar het vierde studiejaar in de toetsvormen en in het verzamelen van de bewijsvoering per aan te tonen competentie.

Het panel constateert dat de opleiding daar nu op voorsorteert door het programmatisch toetsen verder door te trekken in eerdere studiejaar. Het panel adviseert daarbij goed te discussiëren over het gewenste aantal en de invulling van de low, medium en high stake verplichte datapunten. Dit is bepalend voor de werklast bij studenten en bij docenten/examinatoren. Het panel ziet dat de bewijslast in de afstudeerwerken veel schrijfwerk vereist, wat de nodige tijd vergt van studenten en examinatoren. Het panel heeft het vertrouwen dat de opleiding samen met de examencommissie zal komen tot een goede indicatie van de essentiële datapunten en wijze waarop studenten dit kunnen aantonen. Het is positief dat daar al gericht over wordt overlegd binnen en tussen de blokteams en dat docenten ervaringen uitwisselen tijdens studiedagen en verder te praten over de toetsvisie.

Toetsuitvoering

De opleiding hanteert een mooie mix van toetsvormen, zo blijkt uit het toetsmateriaal dat het panel heeft kunnen inkijken via de online leeromgeving en tijdens de visitatiedag. Bij elk onderwijsblok wordt de student beoordeeld op een beroepsproduct en een aanvullende kennistoets, een pitch en/of verantwoordingsverslag. Ook zijn er portfolio-beoordelingen met aandacht voor de beroepsproducten, reflectieverslagen, feedback en verantwoordingen. Bij mondelinge toetsen wordt altijd gewerkt volgens het vierogenprincipe om de betrouwbaarheid te garanderen.

Het panel ziet daarbij ook een mooie balans tussen individuele en groepstoetsing en tussen kennis- en praktijktoetsing. De variatie aan toetsen is goed beschreven in de uitvoeringsregelingen en in de moduleboeken. Docenten bespreken in de lessen de beoordelingsprotocollen en geven feedback op tussenresultaten om de studenten goed voor te bereiden op de uiteindelijke toets. De toetsing wordt ook bij ieder onderwijsblok geëvalueerd.

Bij praktijkbeoordelingen zijn de rollen helder beschreven. De input van praktijkbegeleiders (niet-examinatoren) is een advies voor de examiner die verantwoordelijk is voor het eindoordeel, de onderbouwing van het oordeel en de feedback naar de student. Bij het afstuderen is ook een vertegenwoordiger uit het werkveld aanwezig. Ook deze treedt op als adviseur van de beoordelingscommissie met examinatoren.

Het panel is positief over de wijze waarop de toetsing regelmatig wordt geëvalueerd met docenten en studenten. Onder leerteambegeleiders is er wekelijks overleg over voortgang en aanpak in de leerteams. Daar vindt ook geregeld kalibratie plaats over de beoordelingen. Door de beoordelingen in roulerende duo's te doen, vindt veel onderlinge uitwisseling plaats.

Beoordeling afstuderen

Zoals hiervoor gemeld is het hele afstudeerprogramma ingericht volgens de principes van programmatisch toetsen. Studenten verzamelen bewijzen dat ze de vier kerncompetenties beheersen in hun persoonlijke portfolio. Daarbij moeten ze voldoen aan verplichte en eigen 'unieke' datapunten. Alle tussentijdse toetsen zijn formatief en gericht op de verdere ontwikkeling van de student. Daarvoor zijn low- en medium stake datapunten benoemd. De eindtoets is summatief en heeft de vorm van een criteriumgericht interview op basis van het portfolio. Dit is gericht op high stake datapunten. De eerste lichting afstudeerdossiers is beoordeeld door een beoordelingscommissie met meerdere examinatoren (minstens 4-ogen: een onafhankelijke (examinator), een vakdocent en een werkvelddeskundige). De leerteambegeleider neemt geen deel aan de beoordeling. Enerzijds levert dit zorgvuldigheid in de beoordeling door vanuit meerdere perspectieven te oordelen, anderzijds leren examinatoren in wisselende duo's zo ook van elkaar bij de beoordeling.

De beoordelingsrubrics zijn direct gekoppeld aan de competenties en handelingsindicatoren. Daarmee lijkt de beoordeling strak ingericht; examinatoren noteren in de tabellen welke scores studenten behalen. Anderzijds blijkt dat er in het criteriumgericht interview ook ruimte is voor een holistischer blik en gewogen beoordeling. Dit wordt niet meteen duidelijk uit de documentatie, mede omdat onderbouwing en feedback in separate formulieren staat. Het panel miste deze feedback bij de beoordelingen. Door de beoordelingsrubric en het feedbackformulier te koppelen kan de opleiding de transparantie en de navolgbaarheid van de gegeven oordelen versterken. Dit is ook door de toetscommissie aangegeven als een belangrijk aandachtspunt. Een tweede aandachtspunt ligt volgens het panel bij het meer eenduidig invullen van de beoordelingsformulieren. Het panel zag behoorlijk wat verschil in manier en mate van invullen van de formulieren tussen de verschillende beoordelaars. De ene doet dit meer uitgebreid en zorgvuldig dan de ander. Het panel adviseert verslagen te maken van de slotbeoordelingsgespreken en te verduidelijken hoe en waarom de beoordelaars komen tot de eindbeoordeling. Dat versterkt de transparantie en navolgbaarheid. Het panel adviseert dat ook op termijn te doen met de medium stake beoordelingen. Studenten kunnen die verslagen opnemen in hun portfolio in combinatie met reflecties, als bewijs voor hun ontwikkeling.

Borging kwaliteit toetsing en beoordeling

Het panel ziet veel aandacht in het docententeam voor de borging van de toetskwaliteit. Binnen de blokteams werken docenten samen aan de ontwikkeling van een toets en evalueren examinatoren de toetsresultaten. Voorafgaand aan de toetsing van studentproducten beoordelen examinatoren gezamenlijk één of meerdere producten en kalibreren zo de beoordeling. Dit

verhoogt de validiteit en betrouwbaarheid. Op eindniveau worden ook landelijk ervaringen uitgewisseld met andere sportkundeopleidingen. Tijdens de visitatiedag blijkt dat er onder examinatoren veel wordt geëvalueerd, gekalibreerd, gedeeld en bijgesteld qua toetsing. Nu het hele toetsprogramma in één keer in zijn geheel is doorlopen, gaat de opleiding dit gericht evalueren. Het panel is positief over het docententeam dat de toetsing goed wil vormgeven en scherp oog houdt op de kwaliteit van toetsing en beoordeling. Dit werkt ook door in de toetsing in de eerste studie jaren. Verbeterpunten en aanpassingen worden verwerkt in de uitvoeringsregelingen.

Die scherpe controle op toetskwaliteit ziet het panel ook vertegenwoordigd in de examen- en de toetscommissies. De HZ werkt met een centrale examencommissie en deel-examencommissies per domein. De opleiding is vertegenwoordigd in de deel-examencommissie. De voorzitters van de deexamencommissies hebben zitting in de centrale examencommissie. De examencommissies bewaken het eindniveau en de diplomaverlening en de onderwijsuitvoering volgens de wettelijke bepalingen, de Onderwijs- en Examenregeling en de daarvan afgeleide uitvoeringsregelingen. De controle van toetsen en beoordelingen is gedelegeerd aan de HZ-brede toetscommissie. Deze toetscommissie checkt steekproefsgewijs de kwaliteit van de toetsen en beoordelingen van de opleiding en toetsingsprocedures.

Uit de notulen van beide commissies en het gesprek leden van de commissie concludeert het panel dat zij hun taken serieus uitvoeren. Daarbij is er oog voor de kwaliteit van de afzonderlijke toetsen en het toetsprogramma als geheel. De nieuwe wijze van afstudeerbeoordeling met een criterium gericht interview is gericht geaudit. De toetscommissie brengt goede verbeterpunten naar voren om de validiteit, betrouwbaarheid en navolgbaarheid van toetsing en beoordeling aan te scherpen. Dat sterkt het vertrouwen van het panel dat de opleiding serieus werkt aan de invoering van het programmatisch toetsen en het beter vastleggen van feedback en de uitkomsten van het criteriumgericht interview. De opleiding zit nu in de fase om te oogsten van de eerste ervaringen en de toetsing aan te scherpen en te expliciteren.

De taken en verantwoordelijkheden voor de kwaliteitsborging zijn duidelijk belegd. De examen- en toetscommissie hebben een borgingsfunctie en de zorgfunctie is belegd bij het docententeam en de kwaliteitszorgmedewerker. Laatste bewaakt de verbetercyclus. Verbeterpunten worden besproken in de blokteams en waar nodig in het hele docententeam, als aanpassingen consequenties hebben voor meerdere onderwijsblokken/studiejaren. Evaluaties en verbeterpunten worden ook besproken met de opleidingscommissie. Er is oog voor horizontale en verticale afstemming, zowel binnen als tussen de onderwijsblokken en de studiejaren.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding **voldoet** aan de basiskwaliteit voor deze standaard.

Uit de afstudeerwerken blijkt duidelijk dat het gewenste eindniveau wordt bereikt en past bij de beoogde beroepspraktijk. Aandachtspunt is het vele schrijfwerk in de bewijsvoering en de omvang van de onderzoeksverslagen. Het panel denkt dat de opleiding met de eerste opgedane ervaringen het programmatisch toetsen in de afstudeerfase verder kan ontwikkelen met meer aandacht voor toepassingsgerichte eindproducten; conform de eigen onderwijsvisie. De onderzoeksmethodologie is vaak nog theoretisch beschreven. Studenten kunnen nog meer de transfer maken naar een meer toepassingsgerichte opzet. Het panel heeft respect voor wat de opleiding in korte tijd heeft neergezet en moedigt aan om dit verder door te zetten. Het werkveld is daartoe bereid, mede doordat alumni graag gezien zijn in het werkveld.

Onderbouwing

Afstudeerfase

De opleiding is in het 2020-2021 overgegaan naar een afstudeerfase van 60 EC (het hele afstudeerjaar) met programmatische toetsopzet. Daarvoor omvatte de afstudeerfase (47,5 EC) een onderzoeksoopdracht tijdens een afstudeerstage, beoordeeld aan de hand van een scriptie en portfolio. In de oude opzet werd de student beoordeeld op de onderzoekscompetentie en vier kerncompetenties uit het kwalificatieprofiel Sport- en Beweegprofessional (2013):

- a. interpersoonlijk competent,
- b. intrapersoonlijk competent,
- c. competent in organiseren en
- d. competent in innoveren en ondernemen.

De kernberoepscompetenties werden beoordeeld aan de hand van het 'sportfolio' met bewijzen, beroepsproducten, toetsen, verslagen en reflecties. De onderzoekscompetentie werd getoetst aan de hand van het onderzoeksverslag/'scriptie' en de eindpresentatie.

In de nieuwe opzet toont de student aan de vier competenties te beheersen uit het nieuwe opleidingsprofiel. Tijdens de hele afstudeerfase verzamelen zij daarvoor bewijzen in hun portfolio. In het afstudeerproject (32 EC) werken studenten aan een sportkundig vraagstuk in de beroepspraktijk. Studenten verantwoorden dat zij voldoen aan vijftien datapunten en leveren verplichte beroepsproducten voor hun gekozen afstudeerprofiel. Dit zijn bijvoorbeeld: het onderdeel psychologie van gedragsverandering bij het profiel Leefstijlprofessional, een implementatieplan van een beweeginterventie bij het profiel Buursportprofessional of marketingplan voor het profiel Sportondernemer. Daarnaast kunnen studenten bewijzen aandraagen vanuit ondersteunend onderwijs (20 EC, generiek en profiel-specifiek) en uit de onderdelen professionele en persoonlijke ontwikkeling (8 EC, leerteamactiviteiten, reflectie en deelname aan drie relevante studiedagen, symposia of congressen). Het geheel wordt getoetst tijdens het afrondende criterium gerichte interview.

Het panel is positief over de nieuwe opzet die past bij het beroeps- en praktijkgerichte karakter van de opleiding. De opzet van het nieuwe afstuderen is helder en compact beschreven in *Handleiding afstuderen*. Studenten worden uitgedaagd om concrete oplossingen aan te leveren in de vorm van beroepsproducten. Voor studenten is het wel nog zoeken naar de juiste bewijslast, qua vorm en omvang, voor het behalen van de competenties. De verantwoordelijkheid ligt nu meer bij de student zelf en dat is wettelijk; ook voor de docenten die veel investeren in begeleiding en mondeling feedback. De opleiding ziet dit ook en werkt aan het meer systematiseren van de kritische reflectie bij studenten, ook in de eerdere studiejaar. Het panel moedigt dit aan en is er van overtuigd dat de opleiding vanuit de eerste ervaringen de procedures verder kan aanscherpen.

Afstudeerders en alumni geven aan het er veel tijd en energie gaat zitten in de schriftelijke verslagen als onderbouwing voor het behalen van een datapunt. De opleiding geeft aan dat er nu gezocht moet worden naar een balans tussen het juiste aantal datapunten en de werkbaarheid voor studenten en examinatoren. Het werken met beroepsproducten is arbeidsintensief. Het panel geeft in overweging om de schrijflast te verminderen door ook meer met andere vormen van bewijslast te werken. Een tweede aandachtspunt is het beperken van de omvang van verslagen en portfolio door te werken aan het meer compacte rapportages.

Uit gesprekken blijkt dat er veel afhangt van de enige high stake eindbeoordeling: het laatste criteriumgerichte interview. Het panel heeft de indruk dat examinatoren daar een totaalbeeld vormen en gericht doorvragen op bewijzen en vooral de integrale beheersing van de competenties. De gewenste diepgang en transfercapaciteiten worden ook getoetst in de eindpresentatie voor het werkveld. Het panel geeft ter overweging aan de opleiding om een aantal medium stake momenten te betrekken bij het eindoordeel. Daar is mogelijk nog efficiëntie te behalen. Dat geeft studenten tussentijds meer houvast en alvast een paar eerste treden naar de eindbeoordeling. Nu krijgen afstudeerders vanuit de medium stake momenten een adviesgesprek over hoe zij zich verder kunnen ontwikkelen naar de high stake beoordeling.

Producten van afgestudeerden

Het panel heeft vijftien afstudeerdossiers bekeken. Het betrof een steekproef uit de laatste twee afstudeercohorten. Daarbij is meer accent gelegd bij het nieuwe afstuderen (11 dossiers; profielen Leefstijlprofessional en Buursportprofessional⁵) dan het oude afstuderen (4 dossiers; profielen Leisure en Health). De dossiers zijn gekozen naar rato van het aantal afstudeerders, de cijferverdeling en de verdeling over de drie profielen.

Het panel vindt de afstudeerproducten passend bij het opleidings- en beroepsprofiel en de werkstukken voldoen volgens het panel qua inhoud en niveau. Voorbeelden van onderzoeksverslagen zijn: ontwikkeling van een leefstijlprogramma voor mensen met COPD, bevordering van beweeggedrag binnen Vitale Kernen van gemeente Tholen, verbetering van de effectiviteit van sport- en beweegaanbod van Welzijn Middelburg en activatie van inwoners Woensdrecht tot bewegen.

Het panel vindt de scripties en onderzoeksverslagen nog redelijk klassiek van opzet en uitwerking. De onderzoeksmethodologie is vaak erg theoretisch beschreven en de onderzoeksopzet geeft niet altijd een stevige basis, waardoor conclusies en relaties niet altijd eenvoudig te leggen zijn voor studenten. Het panel is van mening dat dat kan verbeteren met

---

⁵ Er waren nog geen eindwerken vanuit het profiel Sportondernemer

meer voorbereiding op toegepast onderzoek in de voorgaande studie jaren en met meer focus in de rapportages. Huidige afstudeerders waren kort tevoren voorbereid op de nieuwe wijze van afstuderen. Volgende cohorten kunnen daar beter op worden voorbereid.

Het panel is van mening dat studenten in de portfolio's goede bewijzen opnemen om de vereiste competenties aan te tonen. Daar wordt in de leerteams goed op gecoacht. Studenten geven ook aan dat ze daar veel discussies over hebben gevoerd. Ze vinden dat ze daardoor zelfstandiger zijn geworden en zich beter kunnen profileren. Wel geven zij aan dat ze de coaching nodig hadden om handen en voeten te geven aan de vertaalslag naar handelingsindicatoren en te komen tot passende bewijzen. De betere studenten redden zich, de mindere studenten vergen meer begeleiding en coaching.

Een verbeterpunt bij de eindwerkstukken vindt het panel de aandacht voor de bedrijfseconomische componenten van gezonde levensstijl, bijvoorbeeld het effect van leefstijlverandering voor de zorgkosten. Dit zit wel in het opleidingsprogramma, maar komt minder tot zijn recht in de werkstukken. Aandacht hiervoor kan meer expliciet worden doorgezet in de afstudeerfase.

Functioneren afgestudeerden

De opleiding telt circa twintig afgestudeerden per jaar. Iedere student wordt opgeleid tot sportkundige en heeft een kleur met het gekozen afstudeerprofiel. De alumni vinden banen als bijvoorbeeld leefstijlprofessional in een revalidatiecentrum, sportondernemer bij een bestaande of eigen onderneming of als buurtsportcoach bij een (gemeentelijk) sportbedrijf of lokale welzijnsorganisatie. Bijna alle alumni werken in de regio en vinden snel een baan bij bijvoorbeeld gemeentes, smwo's (stichting maatschappelijk welzijn Oosterschelde regio), personal training of leefstijlcoachingbureaus, bij de politie, in het verenigingsleven, in zorgcentra of bij de provincie. Het werkelijke pallet is breder. Genoemde voorbeelden zijn exemplarisch.

Het panel heeft gesproken met vier vertegenwoordigers uit de beroepspraktijk, die ook geregeld studenten in de organisatie hebben voor stage of afstuderen of als werknemer hebben aangenomen. De leden van de beroepenveldcommissie hebben een scherpe visie op het landelijke opleidingsprofiel, vitaliteit en de meerwaarde voor de regio. Zij zien sport en bewegen als onderdeel van gezondheid, waarbij een interdisciplinaire samenwerking met diverse sectoren en bedrijven belangrijk zijn. Dit sluit ook goed aan op de visie van het lectoraat met veel connecties in de regio. Uit meerdere gesprekken heeft het panel het beeld dat studenten en afgestudeerden zeer welkom zijn in het werkveld en dat het opleidingsprofiel gesteund wordt in het werkveld.

Het panel is van mening dat de opleiding in de komende jaren de goede relatie met het werkveld kan uitbreiden met meer vastere partnerschappen; ook met en via het lectoraat. De opleiding is al gestart met regionale sessies met het werkveld, docenten en studenten om de samenwerking verder te versterken. Het panel is van mening dat dit een goede basis biedt om de sportkundigen als beroepsgroep nog duidelijker op de kaart te zetten samen met het werkveld. Het panel adviseert daarbij vooral in te zetten op een aantal stevige partnerschappen, waardoor er met deze partners structureel gewerkt kan worden (het aantal studenten is immers beperkt). Op die manier zijn de partners zeker dat ze over studenten kunnen beschikken en kan de opleiding langjarig werken aan een stevige relatie die de kwaliteit ten goede komt.

Eindoordeel over de opleiding

	Sportkunde, voltijd
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van de NVAO. Op basis hiervan beoordeelt het visitatiepanel de kwaliteit van de bestaande hbo-bacheloropleiding Sportkunde van HZ University of Applied Sciences als **positief**.

Aanbevelingen

Het panel moedigt de opleiding aan vooral de ingezette lijnen door te ontwikkelen, punten op de 'i' te zetten en te bestendigen van wat er al in de steigers staat.

Het panel doet daarbij de volgende aanbevelingen:

Standaard 1

- Verduidelijk de focus en profilering op vitaliteit in aansluiting met de regionale speerpunten;
- Versterk de werkveldcommissie overeenkomstig de profilering en zet de werkveldcommissieleden in als ambassadeurs.

Standaard 2

- Maak het taalonderwijs Engels attractiever door meer aansluiting op het vakgebied en het werkelijke gebruik van Engels in de praktijk en minder focus op theoretische taalkennis. Op die wijze gaat er meer stimulans vanuit.
- Herschrijf de visie op onderwijs naar een eenvoudig te begrijpen tekst.
- Zet de uitwerking en beschrijving van duidelijke leerlijnen door, dit kan een goede basis bieden voor verdere onderwijsontwikkeling en voor de invoering van het programmatisch toetsen. Een goed overzicht van waar welke leerresultaten aan bod komen, is behulpzaam bij het bepalen van de set aan datapunten voor programmatische toetsing.
- versterk in de komende jaren de samenwerking met het lectoraat en het werkveld en breng de daar aanwezige inzichten en expertise dichterbij het docententeam. Beide kunnen veel inbreng bieden voor het optimaliseren van een hybride leeromgeving met aandacht voor de onderzoekslernlijn en de praktijk. Daarmee kan de opleiding de inhoudelijke kwaliteit van de opleiding (en de docenten) blijvend borgen en inspelen op veranderingen.
- Biedt vanuit de HZ ruimte en ondersteuning om het gepassioneerde docententeam de benodigde ruimte te bieden om zichzelf en de opleiding te blijven ontwikkelen.

Standaard 3

- Zet de ontwikkeling van programmatisch toetsen door en laat studenten daar ervaring mee opdoen (en met het geven van feedback). Vermijd dat het portfolio "een papieren tijger" wordt. Formaliseer de beoordelingen en feedback zodat het navolgbaar wordt en docenten dit op een gelijkaardige manier doen.

Bijlagen

1. Bezoekprogramma

Tijdstip	Onderwerp	Deelnemers + toelichting
08:45 – 09:00	Inloop	Panel, alle deelnemers Gesprek opleidingsmanagement
09:00 – 09:15	Voorstellen	- Panel opent en stelt agenda vast - Team SK stelt zich voor - Video Sportkunde
09:15– 10:00	Presentatie	- Presentatie HZ Sportkunde: Schets team en opleiding - Opbouw curriculum (hoe werkt een blok) - Programmatisch toetsen schets opzet + student Journey
10.00 10:30	Bekijken materiaal	- Poster afstudeertraject met verwijzing naar producten - Verduidelijking afstudeerbeoordeling adhv een aantal afstudeerwerken - Overig materiaal onderwijsproducten en toetsing
10.30 – 10.45	Pauze	
10:45 – 11:45	Standaarden 1-2-4	Gesprek met docenten: Docent, afstudeercoördinator, portefeuillehouder onderwijs Hogeschooldocent, lid werkgroep programmatisch toetsen Docent Leading Lector ARC Vitality Lector Healthy Region
11.45 – 11.55	Pauze	
11:55 – 12:40	Standaard 3	Gesprek met docenten, toetscommissie, examencommissie: lid toetscommissie voorzitter DeelExamencommissie docent Sportkunde, portefeuillehouder kwaliteit, docent-onderzoeker Hogeschooldocent Sportkunde, toetsspecialist Afstudeercoördinator
12:40 – 13:15	Lunch	
13:15 – 13:35	Tour de Sportkunde	Demonstratie door studenten van training in vitaliteitscentrum
13:45 – 14:15	Beroepenveld	Gesprek met beroepenveld
14:15 – 15:00	Studentenperspectief	Gesprek met studenten – alumni
15:00 – 15:30	Paneloverleg	Panel
15:30 – 16:00	Management + pending issues	Gesprek met management Domeindirecteur BVH Opleidingscoördinator
16:00 – 17:00	Paneloverleg	Panel
17:00	Terugkoppeling	Alle deelnemers

2. Bestudeerde documenten

Zelfevaluatie-rapport Bacheloropleiding Sportkunde, maart 2022

Studentenhoofdstuk in digitale vorm, getuigenis van 1^e, 2^e, 3^e en 4^e jaars en alumnus

Landelijk opleidingsprofiel

Onderwijs- en examenregeling HZ 2021-2022, Bachelor

Uitvoeringsregelingen OER HZ 2020 t/m 2022 Sportkunde –Bachelor voltijd

Dekkingsmatrices Sportkunde 2019-2020 t/m 2021-2022

HZ Onderwijskompas

Missie en visie opleiden en toetsen

Cohortmatrix met kwantitatieve gegevens in-, door- en uitstroom

Voorbeelden onderwijsblokken, lesmateriaal, toetsing, literatuur, evaluatie/pdca, van onderwijsblokken 2, 8, 9-10, en het afstuderen blokken (13 t/m 16)

Team Sportkunde, overzicht docententeam 2022

Film faciliteiten en gebruik locatie Omnium in Goes

HZ Toetsbeleid

Toetsaudit, rapport toetscommissie audit datapunten B Sportkunde, oktober 2021

Agenda en besluiten deexamencommissie 2021-2022

Afstudeerhandleidingen 2020-2021 en 2021-2022

Afstuderen Sportkunde 2020-2021, Informatie voor studenten

Afstudeerdossiers inclusief studentproducten en beoordelingen van vier studenten afstudeercohort 2019-2020

Afstudeerdossiers inclusief studentproducten en beoordelingen van elf studenten afstudeercohort 2020-2021

Notulen en jaarverslag Beroepenveldcommissie, en samenstelling beroepenveldcommissie

Visie op borging Sportkunde landelijk eindniveau

Verslag van werkgroep Borging eindniveau

Checklist beoordelingsmodel afstudeerprogramma Sportkunde

Jaarplan Sportkunde 2022 en jaarplannen Domein BVH